

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamene številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspeditelja v „Kato. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 288.

V Ljubljani, v torek 15. decembra 1896.

Letnik XXIV.

Samostojnost delavskega stanu.

Duhoviti socijologi so že večkrat primerjali novodobno vrvenje in preseljevanje — nomadskemu življenju. Uprav to od dne do dne naraščajočo nestalnost navajajo kot pglavilni dokaz, kako zelo prodira razdruževanje, atomizovanje človeške družbe.

Delavski slojevi padajo vedno bolj navzdol. Kmečka posestva se razkosavajo in vsak dan nam prinaša novih vestij, da se je zopet nekaj bivših samostojnih gospodarjev pogreznilo mej — proletarce. Umljivo je torej, kako vsi prijatelji kmečkega stanu zahtevajo, naj se zakonitim potom s stalnimi kmečkimi domovi, z razbremenjenjem posestnih dolgov zagotovi tako potrebna stalnost kmečkemu stanu.

Z malimi obrtniki je ista. Ne morejo se več ustavljati tekmovalju velikega kapitala; rokodelstvo jim je postalo že samo sitno breme in če se le kje ponudi kaka ugodna prilika, brz popuste svoje izučeno delo in si drugače iščejo kruha. Mnogo jih je pa, ki sami propadajo. Stalnosti, ki so jo dajale v prejšnjih časih tesno organizovane zadruge, ni več. Zato pa obrtni stan vedno bolj kliče in zahteva samostojnega, krepkega združnega življenja.

Najrevnejši mej vsemi so pa delavci. Ti so se razvili še-le v novem času in nimajo niti zgodovinskih spominov boljših časov. Po svojem bistvu so dozdaj izročeni nestalnosti. „Danes tukaj, jutri tam“, velja v besednem pomenu za ubogega delavca. Veliki obrt in sploh velika podjetja se ne menijo nič zato, kam pojdejo delavci, ko jih odslove. Ne rabim te, torej hodi.

Hujši nego v gmotnem, je pa nestalnost v нравnem oziru. Delavec tako rekoč ne pozna svoje domovine. „S trebuchom za kruhom“ roma križem svet. Rodbinskega življenja zdravo jedro se more le tam pokazati, kjer so ustaljeni človeški natori primerni pogoji. To pa pri delavcu ni mogoče. Ravno vsled svoje razkosanosti in vsled svojega nomadskega

značaja so dostopni delavci napačnim mejnarodnim in brezverskim hujskačem. Prijemljejo se tudi za betve, ker nimajo trdnih tal, da bi se uprli nanje v obrambo proti kapitalistični povodnji.

Resno in socijalno važno vprašanje nastaja torej, kako bi bilo mogoče propadajočemu delavskemu stanu dati neko stalnost. Gotovo je pri tem važna нравna celokupnost delavskega stanu, ki se vtrjuje v mišljenju posamnih delavcev po organizaciji. Organizacija delavskega stanu ima brez dvojbe velik vpliv na delavsko naziranje. Po nji se prično čutiti delavci kot ravnopraven faktor pri proizvodjanju in se zavedajo svojih pravic, svoje v natori utemeljene samostojnosti. Toda za uspešno in krepko organizacijo je treba gmotnega temelja. Organizacija je samo нравna sila in ta ne zadostuje.

Gmotni temelj potrebni stalnosti in samostojnosti delavskega stanu pa morajo biti samo — delavcem lastna, primerna stanovanja. V nepremični zasebni lasti je koranina stalnosti. Misel sv. Očeta v delavski okrožnici, da morajo biti razmere v družbi take, da je vsakemu mogoče priti po pridnosti in varčnosti do lasti kakega malega zemljišča, je torej načelna v našem vprašanju. Ko si večina delavskih rodbin ustanovi svoje hišice s primernim dvoriščem in vrtom, je stalnosti njihovega stanu položen neporušljiv ogelni kamen. Na tem temelju se bo iz lahka razvijala organizacija delavskega stanu in njena moč bo izredno vzrastla. Delavsko vprašanje se bo mirnim, a gotovim korakom bližalo svoji konečni rešitvi.

Teoretičnih izvajanj bodi dovolj! Le mimogrede naj omenjamo, da je vprašanje gledé na delavska stanovanja jedno pglavilnih vprašanj o delavskem varstvu. Luknje, v katerih sedaj prebiva mnogo delavcev, so ironija človeških stanovanj. V zaduhlem temnem prostoru, ki je ob jednem spalnica, soba in kuhinja, biva često po več rodbin. Kako je z нравnostjo v takih razmerah, si vsakdo lahko misli.

Torej ne samo v socijalno-političnem oziru, marveč tudi s splošno človeškega stališča je stanovanjsko vprašanje za delavce dan za dnem bolj na dnevnem redu. Žalibog, da se skoraj nikjer ne obravnava.

Naša dolžnost je torej, da pozivljemo i v tem oziru na delo. Da je praktično mogoče izvršiti, kar smo trdili, naj dokažemo z nekaj vzgledi:

V Ljubljani imamo „društvo za zgradbo delavskih hiš“, ki je za Bežigradom zidalo že več primernih stavb, v katerih stanuje nad 200 ljudij. To društvo podpira v prvi vrsti „kranjska hranilnica“ in tako je mogoče, da po primeroma nizki stanarini zagotavlja društvo vsakemu delavcu, da bo po preteku 15 let zastoj do smrti stanoval v društvenih prostorih.

Dobrote tega društva so razvidne same po sebi, dasi ne vstreza idealu, ki smo ga zgoraj narisali; ne vstvarja namreč stalnih delavskih domov.

Vender moramo pohvaliti društveno delovanje vzlasti zato, ker načeloma zida le manjša stanovanja; v jedni hiši bivajo po štiri rodbine, katerih vsaka ima kuhinjo in prestorno zračno sobo in kos vrta. Za rodbine moramo zahtevati seveda najmanj dve sobi, a zato še nikakor ne kratimo društvu glede na blage namene zasluženega hvaležnega priznanja.

Kot strašilen in imenovanega društva delovanju nasproten vzgled navajamo špekulacijske podjetnike, ki zidajo velikanske stavbe z mnogobrojnimi stanovanji za delavce zato, da jim ti plačujejo mastne obresti za potrošeni kapital. Take delavske kasarne so v vseh ozirih obsodbe vredne.

Lep vzgled, kako se rešuje v pravem pomenu stanovanjsko vprašanje, so nam neunkirchenski delavci na Dol. Avstrijskem. Ti so si ustanovili l. 1870 društvo za zgradbo hiš, ki po primerni amortizaciji postajajo lastnina delavskih rodbin. Dozdaj so jih sezidali že nad 90; društvo še vedno napreduje. — Kar je bilo mogoče v Neunkirchenu, je mogoče tudi

LISTEK.

Brodnik.

(Zgodovinska povest. Angleški spisala Antonija Klitsche de la Grange; prevel Ivan Čestimir.)

Prvi del.

Valerija.

V.

Samotna koč.

(Dalje.)

Hijeronimova soba je bila opravljena prav priprosto. Ob strani, na levo od vrat, je stala kamnita miza, na njej pa mnogo pergamena, črn lesen križ in človeška lobanja; pri mizi sta bili nameščeni dve kameniti klopi. Na nasprotni strani sobe je stala priprosta, nizka postelja, pokrita z navadnim platnenim zagrinjalom. Sredi sobe je visela svetilnica. Izmej vseh sob, ki mu jih je bila dala gospa Marcela na razpolago, si je izbral Hijeronim baš le-to, češ da je najbolj podobna sobici tebanškega puščavnika.¹⁾

¹⁾ Puščavnika sv. Pavla.

Ko stopi Decij v Hijeronimovo sobo, poklekne pred-nj, le-ta pa položi roko na njegovo glavo, ga pozorno opazuje in reče:

„Sin moj, ti imaš nekaj na srečo.“

„Da, oče“, odgovori Decij. „Moj prijatelj Marcel, oni, ki sem ga s tvojo pomočjo hotel privedi na pravo pot, je odpotoval, da se od mene ni niti poslovil. Čitaj te-le pismo . . .“

„Ta mladenič je nehvaležen“, reče Hijeronim, ko prebere Marcelovo pismo; potem pa pristavi: „Tudi jaz sem človek kakor vsi drugi in se morem prevariti; toda srce mi pravi, da tvoj prijatelj v tem pismu laže. Morda ga je zadela kaka nesreča. Sodbe božje so nerazumljive.“

„Moram mu priti na sled“, vsklikne Decij.

Hijeronim upre svoje oči v mladega patricija, kakor da mu hoče s čela brati misli in želje, in kimajoč z glavo reče z odločnim glasom:

„Da, le išči svobodno ono mladenko, ki je motila kristijane s svojim belim licem, in ki je vzbujala spomin na mramorne kipe; da, išči ono, ki se je lepoticila s sijajnimi oblačili, ono, o katere gostijah se je mnogo, mnogo govorilo, ki pa ni nasitila ni jednega siromaka z drobtinami svoje bogato opravljene mize; išči jo svobodno, toda le zato, da

pomnožiš število devic, ki so ponos Kristusove cerkve.“

„To je moja jedina želja; po drugem ne hrepnim; Bog pa, ki vidi v naša srca, ve, da so moje namere čiste“, odgovori Decij z žalostnim glasom.

„Verjamem ti, sin moj; toda sam je ne moreš iskati. Pojdi torej k pobožnej gospe Azeli in reci jej, naj ti v mojem imenu pomaga pri tvojem prizadevanju. Ona ima v Rimu mnogo znancev; more ti mnogo koristiti s svojimi sveti. Idi, in Bog te spremlja!“

Ko Decij zapusti Hijeronima, napoti se naravnost k Azeli in jej pove vzrok svojega prihoda.

Z njo je Decij govoril zaupneje nego s Hijeronimom. Azela je razumela bol svojega prijatelja. Ker sama ni imela nikakih nadlog in je živela popolnoma v miru, je vsakega nesrečnika, ki se je k njej zatekel, utešila s tolažečimi besedami. V krščanski ljubezni je tekmovala z najodličnejimi krščanskimi gospemi; zato so jo tudi imenovali angelja dobrote. Njeni sorodniki so pripovedovali, da se je njenemu očetu, predno se je rodila, sanjalo, da mu je žena porodila posodo iz čistega kristala; in zares je bilo Azelino življenje vzorno, polno del krščanskega usmiljenja.

v Ljubljani, v Zagorju, v Trbovljah, v Trzinu, na Savi, v Ajdovščini itd.

Glavni vzgled in povod, da pišemo te vrstice, nam je pa delovanje dunajskega društva „Verein für Arbeiterhäuser“. Nedavno je to društvo razpadlo in njegovo premoženje je prevzel zaklad za razširjenje mesta, ki je bo uporabil za „vstanovo za ljudska stanovanja“. — V svojem sklepnem poročilu podaje ob kratkem vspehe in skušnje svojega delovanja.

Vstanovilo se je l. 1886. V 10. okraju je sezidalo več rodbinskih hiš, ki so se na amortizacijo kupne cene prodale delavcem.

„Društvo je popolnoma redno poslovalo. Lastniki so ohraujali hiše v dobrem stanju, nekaj so jih celo olepšali in primerno priredili... Vidi se, kako so se stanovnikom priljubile njihove hiše; ob nedeljah popoldne, ko so bili preje skorej brez izjeme po gostilnah, so skorej brez izjeme doma. — Častna zadeva se zdi večini gojiti hišne vrtove.“

Po svojih skušnjah zatrjuje društvo, da se je prepričalo:

1. Hiše za delavske rodbine se lahko dovolj po ceni zidajo, da se prodajo brez izgube kapitala ali obrestij v višini najemnine, ki je v dotičnem kraju navadna;

2. Obrtni delavci si morejo take hiše pridobivati v last;

3. Če delavec zboli ali umrje ali sicer postane nesposoben za nadaljno plačevanje, se lahko kupna pogodba tako razdere, da nima nobenih izgub.

Če je do teh zaključkov prišlo imenovano društvo na Dunaju, je gotovo, da tem bolj veljajo za pokrajine. — Društvo je razpadlo ne zavoljo težav pri delavcih, marveč samo zavoljo sitnostij davčne gospodke.

Kader se gre za kako pametno stvar pri nas v Avstriji, kaže svoje velike hibe naš zakonodajalni aparat, še bolj pa birokracija.

Zato je pa treba tem požrtvovalnejšega dela. Zasebna društva, vzlasti pa občine, naj stopijo na noge, rešit to nujno vprašanje in z ustanavljanjem se samostojnostjo delavskega stanu ohraniti družbo gotovega družabnega pogina.

V Ljubljani se je zasnovo društvo „Dom delavskih stanov“ z istim namenom, ki smo ga opisali v današnjem članku, samo da se hoče ozirati še posebej na obrtno in kmečko združeno organizacijo in jima zidati primerna skladišča in prodajalnice. Delovati dozdej še ni pričelo. Čas je že, da se vzdrami; čas pa tudi, da se v enakem smislu prične gibanje po vseh slovenskih pokrajinah.

Državni zbor.

Dunaj, 14. decembra.

Zbornica je danes nadaljevala nadrobno razpravo o državnem proračunu. Na vrsti so naslovi: „osrednje vodstvo“, „politična uprava“ in „javna varnost“ notranjega ministerstva. Oglašeni je 23 proti- in 10 zagovornikov.

Gospa Azela ni sumila, da je mladeniča bolj vznemiril odhod Valerije, kakor pa Marcela; vsled tega se nasmehne v svoji angelski dobrohotnosti. Bila je prepričana, da Decijevo srce ne pozna grešnega čustva, vzlasti ko se je spomnila, da jej je še pred malo dnevi Decij hotel odkriti neko skrivnost.

„Dolgo časa sem živela v Dalmaciji“, reče gospa, tolažeč patricija; „toda ne vem, kje da stane stric tvojih dveh prijateljev. Neki senator, ki je dalje časa bival v Dalmaciji, mi bode morda vedel povedati. Vrni se čez par dnij, in povedala ti bom, kar bom zvedela.“

Decij nekoliko potolažen zapusti gospo in nese Marcelovo pismo jednemu njegovih upnikov. Le-ta mu zapreti, da bode Marcela zasledoval v Dalmaciji, in da ga pokliče pred pretorja, da mu izroči svoja posestva¹⁾.

Nevojen zapusti Decij oderuha.

Tri dni pozneje, — ta čas je preživel v neke nestrpljivosti, — odide k gospej Azeli, ki mu na-

¹⁾ Rimski mešan je mogel odstopiti upnikom svoja posestva; toda le pred pretorjem. Upnik je dejal: „To posestvo je moje“; pretor pa je vprašal dolžnika, je-li s tem zadovoljen ali ne. Ako je bil dolžnik zadovoljen, je bil odstop posestva veljaven.

Posl. Kul p se pritožuje o zatiranju Slovanov na Moravskem, obžaluje, da se je zavarovanje proti ognju zopet odložilo, ter zahteva, da država plačuje zavarovanje malih posestnikov proti nezgodam, dokler se ne zboljšajo kmečke razmere. Konečno naglašja, da se županstvom nalagajo prevelike dolžnosti, katerih ne zmagujejo.

Posl. Borčić opisuje gospodarski propad Dalmacije, ki nima primernih železniških zvez, cest in vodnih zgradb. Potrebno je osuševanje močvirij. Govornik ugovarja Biankiniju, da bi bila politična uprava v Dalmaciji najslabša, dasi je mnogo višjih uradnikov, ki niso zmožni hrvatskega jezika, ter zagovarja dalmatinskega ces. namestnika, češ, da je deželni z vsem srcem udan. Konečno prosi vlado, naj ne pozabi Dalmacije.

Posl. Funke naglašja, da državna uprava ni mrtev stroj, temveč živ organizem, ki mora računati z razvojem države; ne sme se strogo držati mrtvih črk v zakonih, zato je birokratizem nasproten duhu in bistvu moderne pravne države. Birokratizem kot polip stiska državljane ter ovira vsak napredek in razvoj. To kaže mnogo preveč pisanja v političnih uradih. Vlada se približuje Mladočehom, a Nemce odriva, zato Nemci s Češkega nimajo zaupanja do vlade. Nemci hočejo mir, a Čehi prepir. Nemci ne priznajo češkega državnega prava, temveč zahtevajo le razdelitev okrajev po narodnosti. S tem se dežela ne razdeli, po češkem pravu pa bi se kraljevina odtrgala od države. Govornik izjavi, da bode glasoval proti proračunu.

Posl. Habermann želi, da se preskuševališča za živila ne združijo z vseučilišči, temveč s kemičnimi zavodi. V tem smislu nasvetuje resolucijo.

Poslanec dr. Kronawetter naglašja, da se noben narod ne sme siliti, naj se uči družega jezika. Le tako se poleže narodnostni prepir. Govornik graja prestrogo postopanje policije in cenzure ter nasvetuje resolucijo, naj država ustanovi zavarovalnice za starost sploh za vse državljane.

Posl. dr. Laginja omenja, da je pri politični upravi na Primorskem preveč juristov, a premalo delavnih močij, ter navaja več slučajev in dokazov. Hrvatje in Slovenci sodijo, da trodržavna zveza vpliva na njihove razmere ter ovira narodni in kulturni razvoj. Ako pa to ni res, potem pa uradniki delajo v tem smislu.

Posl. Svoboda priporoča okrožna glavarstva kot posredovalni urad med okrajnimi glavarstvi in deželnimi vladami, da se občinam zmanjšajo opravila v prenešenem delokrogu.

Govorili so še Proskovec, Kramar in Lorber, ki naglašja, da bodo planinski Nemci vedno podpirali Nemce na Češkem v političnem boju.

Zbornica nato vsprejme poglavje 7. „notranje ministerstvo“. — Prihoda seja jutri zvečer ob 6. uri.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. decembra.

Katol. politično društvo za Češko v Pragi je imelo 13. t. m. dobro obiskan društven shod. Navzočih je bilo mnogo gospodov iz političnih krogov. Predsednik grof Karol Schönborn

znani, da je Marcelov stric nenadoma umrl in mu zapustil zadolženo imetje.

„Hijeronim je imel prav! Marcel je lagal“, vsklikne Decij, katerega je ta novica zelo razžalostila.

„Ni mogoče, da bi bila tvoja dva prijatelja odpotovala v Dalmacijo; kajti od stričeve zapuščine ne dobita ničesar“, reče Azela.

„Moj Bog, kam sta se neki skrila? Da le nista storila kaj nespametnega“, pripomni Decij in si z rokama pokrije lice, da skriva svoj nemir.

„Ne boj se, Decij; najdemo jih. Žal mi je mladenke, pa tudi onega nepremišljenega mladeniča. Obljubljam ti, da storim vse, kar morem, da jima pridem na sled. Da je Rim še tolik, prej ali slej zveemo, kje da se skrivata.“

„Da, Azela“, reče mladenič; „morava ju najti.“

„Z božjo pomočjo; kajti brez nje ne moreva storiti ničesar“, odvrne pobožno gospa.

Decij žalosten zapusti gospo in odide domov. Ker ni hotel zublati časa, prične takoj iskati svoja prijatelja; toda zastonj. Povpraševal je po njima več ko mesec dni, dokler slednjic ne obupa, tako on kakor tudi gospa Azela, da bi ju še kedaj videla.

(Dalje sledi.)

izjavlja, da se društvo strinja z nazori princa Fridr. Schwarzenberga, kakor jih je razvil v državnem zboru v razpravi o Pacakovem predlogu glede jezikovnih uravnav za dežele češke krone, ker je češko konservativno plemstvo enake nazore gojilo že l. 1860. Profesor Drozd naznanja, da začne s 1. januarjem izhajati nov katol. češki dnevnik. Za tem je govoril grof Ervin Nostic, ki tudi pritrjuje besedam predsednikovim glede na jezikovne razmere. Na dalje pa priporoča ustanovitev zveze katoliških čeških ljudskih učiteljev, ker je mnogo poštenih učiteljev na Češkem, ki niso zadovoljni z liberalnim šolstvom. Deželni odbornik grof Adalbert Schönborn opozarja na bližnje državnoborske volitve in priporoča tesno zvezo vseh katoliških elementov proti liberalizmu. Predsednik izraža željo, da se te misli tudi vresničijo, in zaključi shod.

Mažarska sloboda. Iz vzor-dežele za politično slobodo onstran Litave imamo zopet nekaj klasičnih dokazov iz najnovejšega časa. Uradna statistika za leto 1895 in 1896 navaja dolgo vrsto obsodb, katere so izrekla sodišča nad takimi Rumunci, ki niso kazali dovolj navdušenja za mažarsko slobodno idejo. Radi političnih prestopkov so obsodila mažarska sodišča v letu 1895 skupaj 64 oseb rumunske narodnosti v 4 letno, 9 mesečno in 18 dnevno ječo in na 2665 gld. denarne kazni, letošnje leto pa celo 128 oseb v 16 letno ječo in na 6355 gld. denarne kazni. Samo denarna kazen v teh dveh letih znaša toraj okroglo 9000 gl. Tako postopajo Mažari z onimi, ki ne marajo trobiti v njihov rog!

Bosnitski „raj“, kakor se je na priliko imenovala okupirana zemlja Bosna in Hercegovina, ko je nje upravitelj minister Kallay povodom delegacij omenjal neštevilno prekoristnih naprav za duševni in gmotni napredek imenovanih dežel, se je pokazal v najsvitlejši luči. Deputacija petdesetih članov, večinoma kristijanov, je došla minule dni na Dunaj, da bi se na Najvišjem mestu pritožila nad postopanjem svojega gospodarja Kallaya. Toda, kakor so listi objavili, deputacija ni dosegla svojega namena, kajti po posredovanju Kallayevem deputacija ni bila vsprejeta. Sicer jim je minister svetoval, naj prosijo za avdienco samo zastopniki jedne občine, da bi se na ta način ne omenile vse krivice, marveč le nekaj malega Bošnjaki seveda s tem niso mogli biti zadovoljni ter so, nič opravivši nastopili pot proti domu. Zatrjuje se, da store sedaj druge korake. — Vložiti se namerava peticija na vse evropske vele-vlasti in jim v spomin poklicati tedanjo pogodbo.

Sultanovo zaupanje do Avstrije. Izmej vseh zunanjih poslanikov v Carjemgradu občuje s turško vlado največ avstro-ogerski poslanik baron Calice. Tako je bil zastopnik Avstrije sprejet v avdienci tudi minulo soboto. Sultan mu je pokazal v daljšem govoru, koliko je že storila turška vlada za armenske prebivalce, ob jednem pa mu hotel namigniti, naj to pojasni armenskim vodjam, kajti njemu bodo gotovo preje vrjeli, kakor turškim državnikom. Sultan je kazal najpreje na že izvedene ali ravno se izvajajoče preosnove v maloazijskih pokrajinah, s katerimi se je zadostilo berlinski pogodbi in zadovoljilo tudi Armence. Nadalje je izrazil mnenje, da se mora ta zadeva Armencem pojasniti tudi z druge strani. — Konečno se je omenjalo nameravane splošne amnestije. Sultan se protivi tej nameri radi postopanja izseljenih Armencev posebno v Bolgariji, kakor tudi glede na mohamedovsko večino, mej tem ko je baron Calice toplo priporočal splošno pomiloščenje, kajti ako potem v kljub temu ne zavladati mir, Turčije v tem oziru ne zadene nikaka krivda. Po teh besedah se je sultan toliko omečil, da je obljubil sklicati v to svrhu ministerski svet in poslaniku naznaniti vspeh tega posvetovanja. Iz navedenega govora mej sultanom in poslanikom je tedaj razvidno, da turška vlada mnogo pričakuje od Avstrije.

Rusko-kitajska pogodba ima mnogo več nasprotnikov, kakor se je mislilo s početka. Poleg Anglije nasprotuje taki trgovinski zvezi tudi Francija iz prav enakih razlogov. Mnenje francoskih krogov v tem oziru pojasnuje najbolje pariški „Figaro“, ko piše mej drugim, da bi Rusija postopala zelo nepremišljeno, ko bi se sporazumela v tem slučaju s Kitajem, kajti Francija kakor Anglija bi postali iz velesil, ki po svojih zastopnikih izpolnjujejo dolžnosti varuhov, varovanki, ker potem bi morali sami iskati varstva in pomoči pri ruskih mogočnejih. — „Figaro“ hvali nato Francijo, da po svojih poslanikih v prvi vrsti varuje katoliške misi-

jonarje, ter pride slednjč do zaključka, da dosedaj niti ne obstoji imenovana pogodba, ker bi bila Rusija sicer gotovo obvestila o tem francosko vlado. Ves strah prihaja seveda samo iz tega, ker preti tudi Franciji velika nevarnost v trgovinskem oziru.

Slovstvo.

Moderno pesništvo.

Med našimi „prosvetljenimi“ pesniki vrè. Vse staro hočejo zavreči. Novo pesništvo, prosto morale, pameti in vere hočejo upeljati pod znamko „realizem“. „Ljublj. Zvon“ je prinesel že več takih pesmic. Za vzgled:

„Zato slepo te ljubim, draga,
Neumno, kakor da bila
Bi blaznica tu v glavi moji
Za bebec celega sveta!

Zato pa v srcu zate, draga,
Plamti ljubezni tak mi žar,
Kot tisoč let bi s tolpo svojo
V njem kuril bil peklà glavar.

To je jasno in odkritosrčno.

Ravno tako odkritosrčen je Govekar. Popisal je, kako iz hčere vlačuge postane imenitna gospa, ki pada polagoma, dokler ni sama — vlačuga. In zakaj je to postala? Ker ji je bilo to „v krvi“. Ob koncu govori o sebi: „Moja strast, prirojena strast, polnost, ta jedina dedščina moje nesrečne matere, mi je naklonila vse kazni... Pa bodi, kakor je moralo priti!... Živim, živim, kakor žival... Nisem vstvarjena za soprogo in mater. Že s početka sem se morala boriti s svojo nemirno krvjo, hlepečo, hrepenečo vedno le po izpremembi... sedaj se pa po vsem jasno zavedam, da je bila vsega kriva moja mati. — Kar ona, to jaz! Tako je moralo priti prej ali slej!“

Torej nemoralnost se izgovarja kot fizična najnost. — Kdo je torej kriv nemoralnosti in pregrehe?

Govekar je tudi povedal: Nebeške sile so krive, da je gospa Tončka postala — „Nebeškimi silami“ pripisuje Govekar z Goethejem vso nemoralnost in nesrečo, kajti:

„V življenje vodite ga ve,
Pustite v krivdo siromaka,
Da bol objame mu srce:
Tod kazni se pregreha vsaka!

Prosimo čitatelje, da premislijo, kar smo pisali v člankih „Aškere in drugi.“ Rekli smo, da bode ta mladi zarod, ki sedaj nastopa v slovstvu, dosleden v brezbožnosti in nemoralnosti, skušal naš narod potegniti v popolni materijalizem, v oni materijalizem, iz katerega raste strupeni sad: socialna demokracija.

Na Dunaju se je ustanovil med visokošolci „slovstven klub“. Zbrai so se mladeniči Govekarjevega mišljenja, da v teh novodobnih nazorih vzgoje visokošolce za pisatelje. — Izdajati mislijo dijaški list, da ž njim uničijo „mračnjaško“ „Zoro“.

Tako je sedaj naše slovstveno stanje. Mlade moči vstajajo, nasprotno je vedno ostrejšo. Kdor ima še kaj ljubezni do pravosti in do naroda, bo vedel, kam se mu je obrniti, katero stran naj podpira.

Vasilij.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. decembra.

(Prezentovan je) za župnijo Goriče č. g. župni upravitelj Leopold Zaletel.

(Nove ulične, cestne in hišne dvojezične tablice) je dal mestni magistrat te dni na levem bregu Ljubljane na določenih mestih pritrjati. Velikost črk odmerjena je po razmerju števila prebivalstva obeh v ljubljanskem mestu živečih narodnosti. Jdnake napisne table dobi tudi mestni del na desnem bregu.

(Z Dunaja) se nam piše: Za pokojnega Ivana Navratila bode vč. g. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kaplan in ravnatelj v Avguštinaju, služil sveto mašo zadušnico v cerkvi nemškega viteškega reda, I. Singerstras-trtek 17. dec. ob osmih rano.

(Predkoncesijo) za normalnotirno železnico iz Novega Mesta skozi Kostanjevico, Cerklje v Brežice

je Kajetanu Faber z Dunaja ministerstvo podaljšalo za daljnih šest mesecev.

(Novi most čez Ljubljano) in sicer v svrbo zveze Karlovske z Opekarsko cesto, zgradi se baje v bližnji prihodnosti. Dotična cesta izpeljana bode deloma skozi g. Koslerja vrt, deloma po pruljskem zemljišču. Ta most je nujno potreben.

(Regulacija mestnih ulic.) Schreyerjeva hiša v Spitalski ulici bode ta mesec pokrita. Prihodajo pomlad prično z zgradbo nekdanje meščanske bolnice. Fröhlichovo poslopje v Liugarjevih ulicah se bode odkupilo in demoliralo. Št. Peterska cesta se bode razširila in hiša št. 2 ondu odkupiti morala; istotako razširila se bode Kolodvorska ulica. Trnovska cerkev je na novo s škrlom pokrita; osnažena bode prihodnjo pomlad z zvonikoma vred in istodobno župnišče prenovljeno.

(Nagrada za vzdrževanje in razne potrebščine šolskega vrta) podarila je v znesku 60 gl. tukajšnja kmetijska družba šolskemu voditeljstvu na Karolinski zemlji.

(Z Vrha pri Vinici.) Nenavadno gorko vreme imamo že nekaj dni tu. Isto je prav ugodno za nalezljive bolezni. Zato se je tudi difteritika ali davica že tu oglasila pri nekej odrasli osebi. Sliši se pa, da hlastno gospodari ta morilka v Starem Trgu pri Poljanah. Mnogo otrok je vsled tega pomrlo. Bolj zdravo menda je tam na Gorjancih in pod istimi hribovi. Z Vrhovske Glavice se vidijo žumberške gore z debelim snegom pokrite. Kdor ima dobre oči, vidi z Vrhovskih hribov četvernokoto senožet pod Sv. Gero, to je najvišji vrhunec Gorjancev, z belo sneženo odejo pokrito. Razume se, da mora gledalec s tukajšnjih hribov dobro znan biti isti vrhunec, drugače ne bode lahko zapazil štirioglate ploševine, na kateri se znajde še sedaj razvalina cerkvice, sezidane v čast sv. Jederti ali sv. Geri, kakor jo nazivljejo Belokranjci in Žumberčani in po kateri je najvišji vrh Gorjancev dobil svoje ime.

(Novo gasilno društvo) se snuje v Predvoru pri Kranju.

(Pouk o slavnarstvu) se je v Domžalah, Mengšu in Terzinu končal dne 29. novembra. Udeleževalo se ga je v Domžalah 318, v Mengšu 298, v Terzinu 84 oseb.

(Mrtvega so dobili) danes zjutraj hlapca posestnika Javornika na Poljanski cesti. Preiskava je dognala, da je umrl vsled kapa. Mož je bil žganjarski bratec.

(Samomor.) V nekem kozolcu blizu Škofje Loke so našli obešenega 54letnega gostača Pavla Svobjškaka. Samomorilec je bil po vsej okolici znan — žganjar.

* * *

(Okrajni zastop v Gornjem gradu.) Cesar je potrdil gosp. Antona Goričarja kot načelnika in gosp. Jos. Dekortija kot podnačelnika okrajnemu zastopu v Gornjem gradu.

(C. kr. poštnohranilnični urad) na Dunaju razposlal je okrožnico z računom za mesec november. Vložilo se je 1.256.266 krat skupaj za 164.761.841 gl., od tega po naših krajih pride na Štajersko 61.968 krat za 5.280.338 gl., na Koroško 18.381 krat za 1.653.166 gl., na Kranjsko 15.950 krat za 1.315.658 gl., na Primorje 22.553 krat za 2.759.464 gl., na Dalmacijo 8.230 krat za 821.608 gl.; a vrnilo se je 325.405 krat za 160.855.453 gl., od tega po Štajerskem 9.222 krat za 2.466.981 gl., po Koroškem 2.379 krat za 466.979 gl.; po Kranjskem 1.807 krat za 410.300 gl., po Dalmaciji 703 krat za 150.362 gl., po Primorju 5.018 krat za 1.499.079 gl. Od dne 12. januarja 1883, ko je zavod začel poslovati, pa do konca minolega meseca se je vsega skupaj vložilo 99.079.913 krat za 11.718.867.750 gl. 62 kr., izvzelo pa 26.976.735 krat za 11.607.260.766 gl. 89 kr., tako je v blagajnici preostalo 111.606.983 gl. 73 kr. Med povračili nahaja se znesek 31.265.825 gl., za kar je urad vložnikom na željo kupil in odposlal vrednostnih listin. V prometu je 12.186 rentovnih knjižic, vredne so 25.792.310 gl., potem 1.172.014 vložnih in 30.612 čekovnih knjižic. Ob svojo knjižico z besedilom slovenskim sta prišla dva vložnika v Železni Kapli, ena velja 50 kr., druga 6 gl., potem nekdo v Trstu (100 gl. 71 kr.) in v Opčini (360 gl. 54 kr.); pravico do nove knjižice imata

prva dva dne 19., tretji dne 1., četrti dne 14. decembra. Število vložnikov je zadnji mesec naraslo za 4800 oseb v varčevalnem, za 217 v čekovnem in za 177 v nakazničnem (clearing) oddelku. Novo pošto z nabiralnico sta dobila kraja: „Commenda“ (!) in „Godowitch“ (!). Pač čudno, ako ima pečat samo „nemško“ ime. Oba pečata imata v oklepah besedico „Krain“. Gradec dobil je tudi novo pošto, po številu trinajsto. Pošta Zdrelec v Dalmaciji je prenehala. V neuradnem delu objavlja okrožnica črtice o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Taljanskem, Nizozemskem, Švedskem.

(Mlada požigalka.) V Dozmatu so zaprli 13 letno Katarino Horvat, ki je od junija t. l. 11 krat zažgala posestva svojega očeta in svojih sorodnikov. Pogorelo je 17 hiš in 40 stranskih poslopij.

Društva.

(Družbi svet. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: G. J. R. Hočevar, blagajnik podružnice za Cerklje in okolico 41 gl. letnine; Mohorjani na Breznici 2 gl. 50 kr.; gđ. Marija Vodnikova v Ljubljani 1 gl. letnine in 50 kr. za Miklavža; moška podružnica v Trstu 135 gl. 30 kr.; g. M. Dedič, tajnik podružnice za Gornji grad 30 gl. letnine; g. Fr. M. s Češkega 5 gl.; sl. zagorski „Sokol“ na Miklavževem večeru nabranih 11 gl. za pobita okna velikovške šole, in g. Igu. Zore iz Smartna pri Litiji 13 gl. 70 kr., katere je nabral pri občnem zboru kmetijske podružnice v Črnem Potoku. — Zivelci darovatelji in njih nasledniki!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Trgovska in obrtniška zbornica.) [Dalje.] C. kr. deželno predsedništvo je obvestilo dalje tudi zbornico, da se razglasilo o zadevi jednotne uredbe znižanja voznine za stavbeni material v Ljubljano na progah c. kr. državnih železnic in južne železnice nahaja v naredbenem listu za železnice in brodarstvo z dne 15. sept. 1896 št. 105 pod točko 1440 in 1443. Po tej dovoljuje juž. železnica 50% popusta od voznih postavkov na podlagi tabel za preračunanje pristojbin v lokalnem tarifu in sicer s to omejitvijo, da mora dotična pošiljatev preteči najmanj 40 km železnice.

Nadalje se določa, da mora pri pošiljatih, za katere se voznina plača po nakladni teži, oziroma za najmanj 10.000 kg porabljenega vagona, biti jednotni postavek 0 26 vinarjev več eventual. ogerski transportni davek za 100 kg in 1 km in pri pošiljatih v manjših količinah ima znašati jednotni postavek 0 32 vinarjev več eventualni ogerski transportni davek za 100 kg in 1 km. Olajšave zadevajo pošiljatev stavbenega materiala vsake vrste, če se isto kot tovrno blago prevažajo, od vseh postaj južne železnice in postaj proge Dunaj-Pottendorf-Dunajsko Novomesto v Ljubljano. Iste se dovoljujejo stavbenim gospodarjem samim in morajo za nje prej sami prositi. Dotični vlogi se mora priložiti potrdilo mestnega magistrata, iz katerega je razvidna kakovost in približna teža pošiljatev, ime in stanovališče gospodarjevo in železniška postaja, s katere blago prihaja. Ta olajšava ima veljavo od 1. oktobra 1896 do preklica, najdalje pa do konca decembra 1897 in se izvrši povračilnim potom, kadar dotični stavbeni gospodar kot prejemnik predloži na njega se glaseče izvorne vozne liste, kateri dokumenti se morajo predložiti najkasneje dva meseca po preteku olajšavne dobe.

C. kr. državne železnice dovoljujejo za pošiljatev stavbenega materiala vsake vrste kot tovrno blago od vseh postaj v oddelku A lokalne tarife za tovrno blago, del II. snopič 1., navedene proge v Ljubljano od 1. oktobra 1896 do preklica, najdalje pa do 31. decembra 1897 — 50% popust od voznih postavkov na podlagi tabele za preračunanje pristojbin pod številko VII. oddelek A v lokalni tarifi za tovrno blago do meje jednotnega postavka 0 1 kr. za 100 kg in km, in voznega postavka 4 kr. za 100 kg. Olajšava se dovoli le dotičnim stavbenim gospodarjem samim, če prosijo za njo. Dotične vloge je pošiljati na c. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku in jim je dodati iste priloge, kakor pri onih za južno železnico. Olajšava se izvrši povračilnim potom proti predložitvi izvornih voznih listov, glasečih se na stavbenega gospodarja kot prejemnika. Ti dokumenti se imajo pa v svrbo likvidacije najkasneje do konca februarja 1898 predložiti c. kr. ravnateljstvu državnih železnic v Beljaku. (Dalje sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 15. decembra. Presvetli cesar je vsprejel večeraj popoldne srbskega kralja v zasebni avdijenci.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk
Stefansplatz
Nr. 11. Parterre

Celje, 15. decembra. Gospod Florijan Kleine, knezoškof. duh. svetovalec, župnik in profesor v pok. je po mučni bolezni danes umrl. Pogreb je v sredo 16. t. m. ob 2. popoldne. R. I. P.

Lino, 15. decembra. Nad sto kmečkih občin je že doposlalo ugovor proti postopanju mladih učiteljev ter izjavilo, da se popolno strinja z vodstvom katoliško-političnega društva.

Budimpešta, 15. decembra. V včerajšnji seji poslanske zbornice je omenjal poslanec Abranyi mej drugim tudi pogodbe z Avstrijo ter kvotnega vprašanja, katero je slikal v pravi luči, vsled česar ga je pozval predsednik k redu ter so mu nasprotniki zaklicali: „Pojdite na Dunaj v državni zbor!“

Sredec, 15. decembra. Načelnik oddelka v vojnem ministerstvu, general Paprikov, je imenovan načelnikom generalnega štaba.

Carigrad, 15. decembra. Sultan je nanzanil avstro-ogerskemu poslaniku, da je naročil velikemu vezirju, naj stori potrebne korake glede splošne amnestije v korist Armencev.

Hamburg, 15. decembra. Odposlanci tukajšnjega meščanskega društva so vsprejeli s 43 proti 27 glasovom predlog, v katerem se obžaluje, da se stavka še ni podela, ob enem se pa izjavlja, da se ne morejo meščani pridružiti nobeni stranki.

Pomirljivo
sliz razkrajajoče in izvrstnega okusa so
antikataralične pastile lekarja Piccolija v Ljubljani
(Dunajska cesta)
katere učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. — Cena škatlici 25 kr., 10 škatlic gl. 2.—. 124 (50-42) 4

Umrli so:
13. decembra. Marijana Jeras, mestna uboga, 66 let, Karlovska cesta 7, ostarelost.
14. decembra. Frane Verhove, črevljar, 35 let, Karlovska cesta 18, otrpenje srea.

Tuji.
13. decembra.
Pri **Stonu**: Zell, Eder, Mayer, Schofer, Epstein, Kominek z Dunaja. — Piek, Schepitz iz Trsta. — Majdič iz Kranja. — Fichtenau iz Novega Mesta. — Samide iz Stare Loke. — Prister iz Zagreba. — Schwentner, Bolan, Munda iz Brežic.
Pri **Maliču**: Lutschaunig iz Maribora. — Lenk iz Grada. — Berg iz Budimpešte. — Rudolph iz Bistrice ob Zili. — Weiss, Klein, Weckher, Singer, Kölbl z Dunaja. — Ender iz Jablonca. — Bois iz Trsta. — Demšar iz Železnikov.
Pri **avstrijskem caru**: Rus z Bleda. — Vidmar s Črnega Vrha. — Gostišnik iz Logatec.
Pri **Južnem kolodvoru**: Rozelj iz Kamnika.
Pri **Lloyd**: Fischer iz Grada.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
14	9. zvečer	718.0	0.7	sl. jzab.	dež	
15	7. zjutraj	716.9	0.4	sr. sever	skoro obl.	6.6
	2. popol.	718.1	4.3	brevz.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 1.2°, za 2.7° nad normalom.

Ta smrekov cvet naj bi rabili v vsaki bolniški in otroški sobi, ker je **sredstvo za razkuženje zraka** in po njem krasen gozdni duh in ozonov kisik v stanovanje pride. Tudi je nenehno živ za vdihanje pri boleznih v sapniku in na živih ter izborn preservativ kot voda za izpiranje ust in za umivanje.

Pristen edino pri
Juliju Bittner, lekarnarju
v Reichenau-u, Sp. Avstrijsko.
Cene v Reichenau-u: Zaboječ s 6 steklenicami 4 gl., z 12 steklenicami 7 gl., 20 kr., s 16 steklenicami 8 gl., 96 kr. Patentovan aparat za razpršenje cveta 1 gl. 80 kr., bolj prost brez oblice 40 kr.
Cene v Ljubljani pri M. Leustek-u, lekarnarju: 1 steklenica 80 kr., 6 steklenic 4 gl., aparat za razpršenje cveta kakor gori.
Edino pravi, če ima varstveno znamko. — Tudi na patent-aparatu za razpršenje je tvrdka „Bittner, Reichenau, Sp. Avstrijsko“.

Novo urejena
lekarna pri Mariji Pomagaj

M. Leusteka v Ljubljani
Resljeva cesta št. 1 zraven mesarskega mosta

priporoča za zimski čas najbolj pripravno za ohranjenje zdravja **pristno čisto, sveže**

dors-medicino ribje olje

dobrega, prijetnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena mali steklenici 50 kr., veliki steklenici 1 gl.

Ob jednem priporoča tudi zaradi izredno izvrstnega učinka najbolje poznato

Tanno-chinin tinkturo za lase

katera okrepčuje lasišče in preprečuje izpadanje las. — Cena steklenici 50 kr.

Zaloga vseh znanih preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po cenikih in časopisih, tu in inozemskih specialitet, medicinskega konjaka, malage, ruma, vsakovrstnega čaja itd.

Razpošilja dvakrat na dan po pošti.

Prodaja materijala od knežjega dvorca.

Od porušenega knežjega dvorca v Ljubljani prodajam po nizki ceni

stavbinski in drugi materijal,
kot: opeko, vezi, vrata, okna itd. itd.

na lici mesta ali pa na svojem domu v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

Val. Accetto,
zidarski mojster.

554 62-56

Občinski tajnik!

Služba občinskega tajnika, kateri mora biti zmožen slovenskega in nemškega jezika, se takoj odda pri občini Djekše (Diex) na Koroškem.

Pojasnila daje in prošnje sprejema občinski urad na Djekšah (Diex), Koroško.

795 3-3

Giesshüblec z mlekom

priporočajo zdravniki posebno pri
bronhijalnem kataru otrok,
ki se tako često javlja v zimskem času. Trije deli Giesshübleca zmešani z jednim delom vročega mleka napravi zmes, katera se pije mlačna.

715 19-8

Izprašan mašinst,
kateri ima na razpolago spričala večletnega delovanja, želi svojo dosedanjo službo spremeniti.
Več pov. upravništvo „Slovenca“.

798 3-1

Koverta s firmo in vizitnice priporoča „Katol. Tiskarna“ v Ljubljani.

801 3-1

St. 38.879.

Razpis.

Na podstavi sklepa občinskega sveta z dné 7. t. m. razpisujejo se sledeča
služabna mesta magistratnih slug

in sicer:

- v stalno namestitev:
 - tri mesta z letno plačo po gl. 450.—,
 - sedem mest z letno plačo po gl. 400.—
- v začasno namestitev:
 - štiri mesta z letno plačo po gl. 400.—.

Stalno nameščeni sluge imajo pravico do aktivitetne doklade v znesku 10% svoje plače, potem do pokojnine ali odpravnine in pa do službene obleke; začasno nameščeni sluge pa samo do uradne čepice. Slugam, ki imajo prosto stanovanje, se aktivitetna doklada ne izplačuje. Prošnje za eno ali drugo razpisanih mest vložiti je do 25. t. m. pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 11. decembra 1896.

St. 38.879.

Razpis.

Na podstavi sklepa občinskega sveta z dné 7. t. m. razpisujejo se
tri stalna mesta šolskih slug

in sicer za prvo mestno deško ljudsko šolo, za mestno nemško deško ljudsko šolo in pa za obrtne strokovne šole z letno plačo gl. 400.— in prostim stanovanjem v šolskem poslopji ali pa z doklado v znesku 10% redne plače.

Prošnje za eno ali drugo razpisanih mest vložiti je do 25. t. m. pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 11. decembra 1896.

Dunajska borza.

Dné 15. decembra.		Dné 14. decembra.		Kreditne srečke, 100 gl.	
Skupni državni dolg v notah	101 gl. 25 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	143 gl. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	201 gl. 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . 35	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	155 . 25	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	136 . —
Avstrijska zlata renta 4%	122 . 90	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	188 . 60	Rudolfove srečke, 10 gl.	22 . —
Avstrijska kronska renta 4%	100 . 80	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 . 85	Salmove srečke, 40 gl.	69 . 75
Ogerska zlata renta 4%	122 . 30	Tisine srečke 4%, 100 gl.	137 . —	St. Genois srečke, 40 gl.	71 . —
Ogerska kronska renta 4%	99 . 10	Dunavske vravnave srečke 5%	129 . 80	Waldsteinove srečke, 20 gl.	60 . —
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	933 . —	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 . 60	Ljubljanske srečke	22 . 75
Kreditne delnice, 160 gl.	372 . 40	Posojilo goriškega mesta	112 . —	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	154 . 75
London vista	120 . —	4% kranjsko deželno posojilo	98 . 85	Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3377 . 50
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. dr. velj.	58 . 95	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . 40	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	425 . —
20 mark	11 . 78	Prijoritne obveznice državne železnice	225 . —	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	93 . 75
20 frankov (napoleonador)	9 . 54 1/2	južne železnice 3%	173 . 60	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	60 . 25
Italijanski bankovci	45 . 45	južne železnice 5%	128 . —	Montanska družba avstr. plan.	86 . 25
C. kr. cekini	5 . 68	dolenjskih železnice 4%	99 . 50	Trboveljska premožarska družba, 70 gl.	155 . —
				Papirnih rubljev 100	127 . 62

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za izgube pri šrebanjih, pri izšrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba „MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvari, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.